

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Konsultācijas par Klimata pārmaiņu samazināšanas politiku Latvijā

2015. gada 6. novembrī, Rīgā

1

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas klimata politika – sasniegtais un nākotnes izaicinājumi

Dr. Oec. Ilze Prūse
Klimata pārmaiņu departamenta direktore

2015. gada 6. novembrī, Rīgā

Konsultācijas par Klimata pārmaiņu samazināšanas politiku Latvijā

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

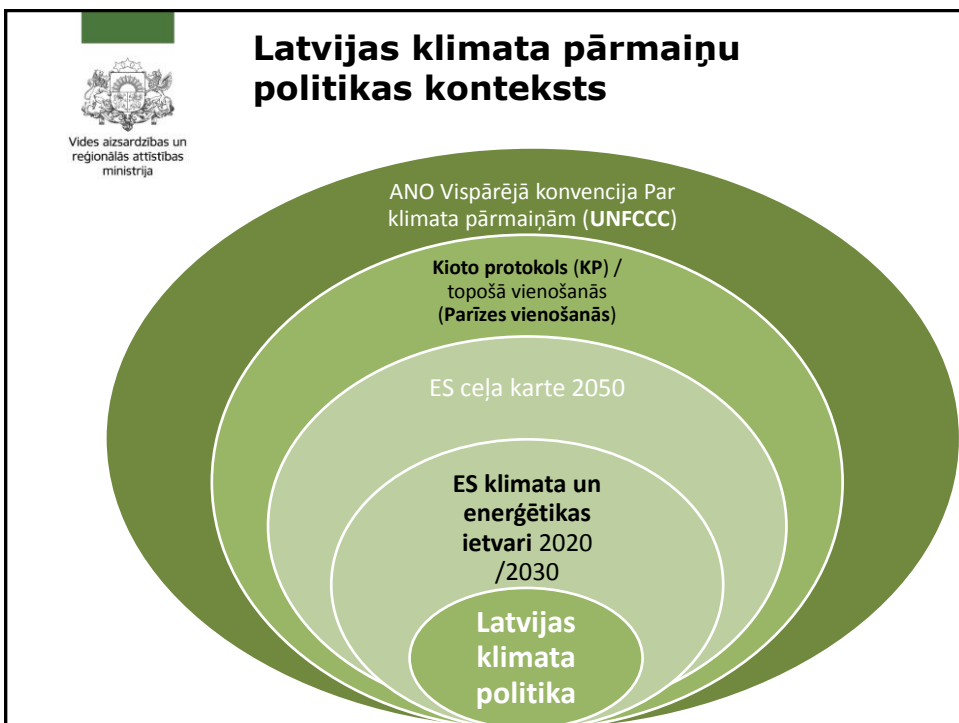
Saturs

1. Klimata politikas pamatvirzieni un konteksts
2. Virzība uz oglekļa mazietilpīgu attīstību
3. Latvijas mērķi siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju samazināšanai
4. Latvijas SEG emisiju raksturojums
5. Esošā politika SEG emisiju samazināšanas kontekstā
6. Klimata pārmaiņu samazināšanas plāns 2020.gadam

Visā pasaulē, t.sk. Latvijā novērojamas aizvien plašākas un intensīvākas klimata pārmaiņas. Tās rada aizvien lielākus postījumus un zaudējumus.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Oglekļa mazietilpīga attīstība

Oglekļa mazietilpīga attīstība (*low carbon development*) jeb **OMA** – nodrošina pakāpenisku pāreju uz oglekļa mazietilpīgu ekonomiku – ekonomiku, kas rada minimālas SEG, sevišķi oglekļa dioksīda (CO₂), emisijas.

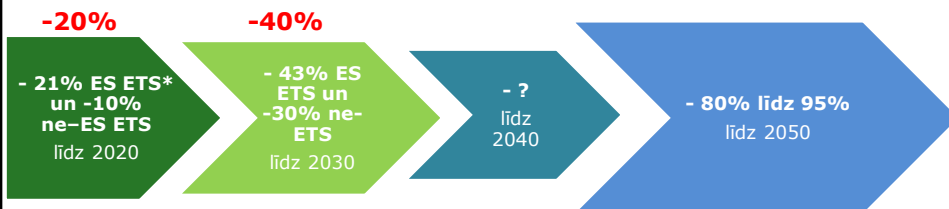

7

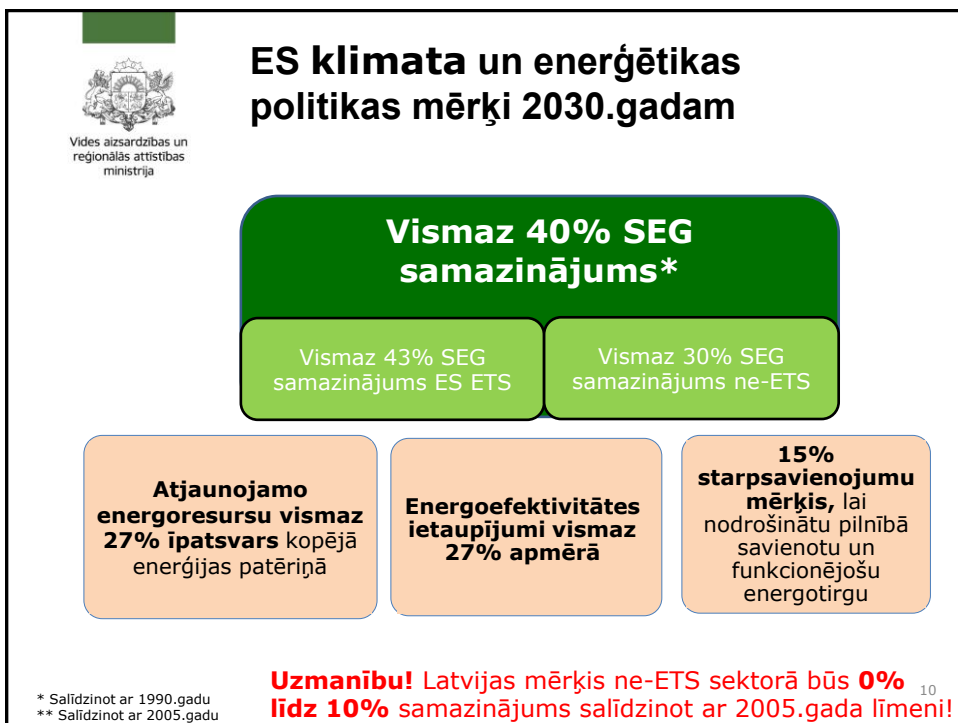
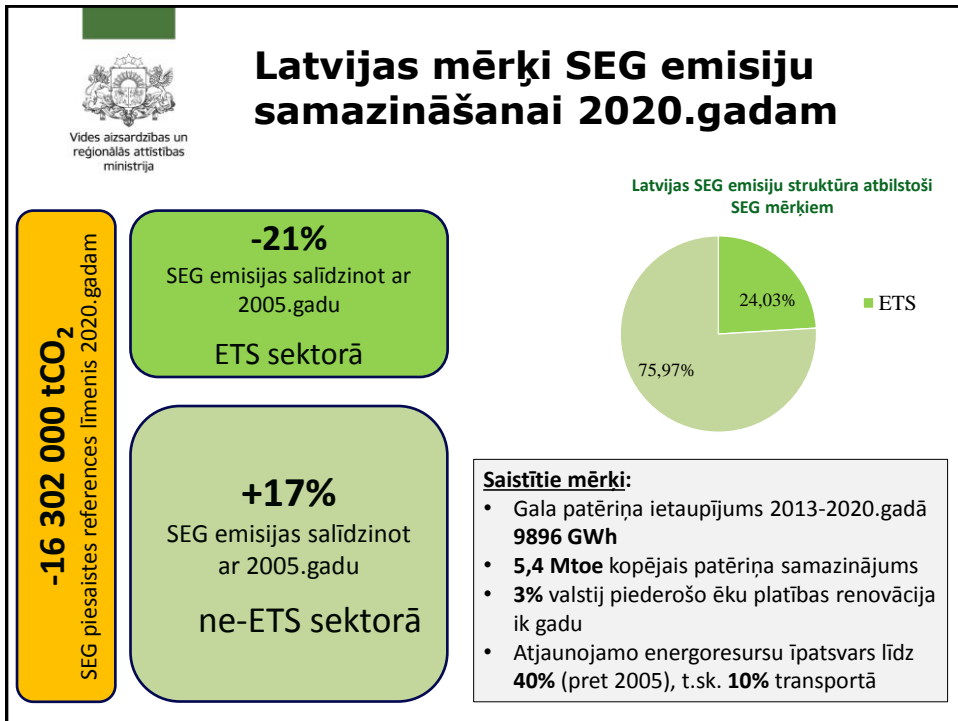
Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

ES virzība uz oglekļa mazietilpīgu attīstību

- 2008.gadā apstiprināta **Eiropas Klimata un enerģētikas pakotne** 2020.gadam
- 2011.gadā apstiprināts **Ceļvedis virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni** 2050. gadā
- 2014.gadā apstiprināts **Eiropas Klimata un enerģētikas politikas satvars** 2030.gadam

* ETS – Emisijas kvotu tirdzniecības sistēma ⁸

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Parīzes vienošanās (Kioto protokola potenciālais pēctecis)

- 2015.gada **30.novembrī – 11.decembrī** pasaules valstis centīsies vienoties par Kioto protokola pēcteci, kam būtu jāstājas spēkā no 2020.gada.
- **ES ieguldījums Parīzes vienošanās saturam ir identisks** ES Klimata un enerģētikas politikas satvarā 2020.-2030.gadam noteiktajam mērķim par SEG samazinājumu vismaz 40% apmērā.
- Līdz šim brīdim ieguldījumus paziņojušas **153 valstis (~90% no emisijām)**.
- Vienošanās saturā tiks iekļauti **jautājumi par klimata pārmaiņu samazināšanu, pielāgošanos klimata pārmaiņām**, klimata finansējumu, tehnoloģiju attīstīšanu un pārnesi, kapacitātes celšanu, noteikumiem, atbilstību u.c.

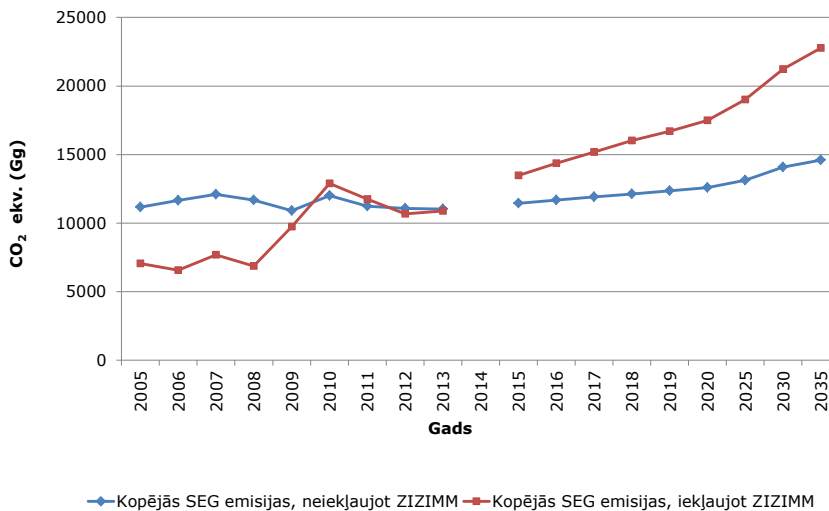

Francijas Ārlietu
ministrs Laurent
Fabius
COP21 Prezidents
Foto: www.unfccc.int

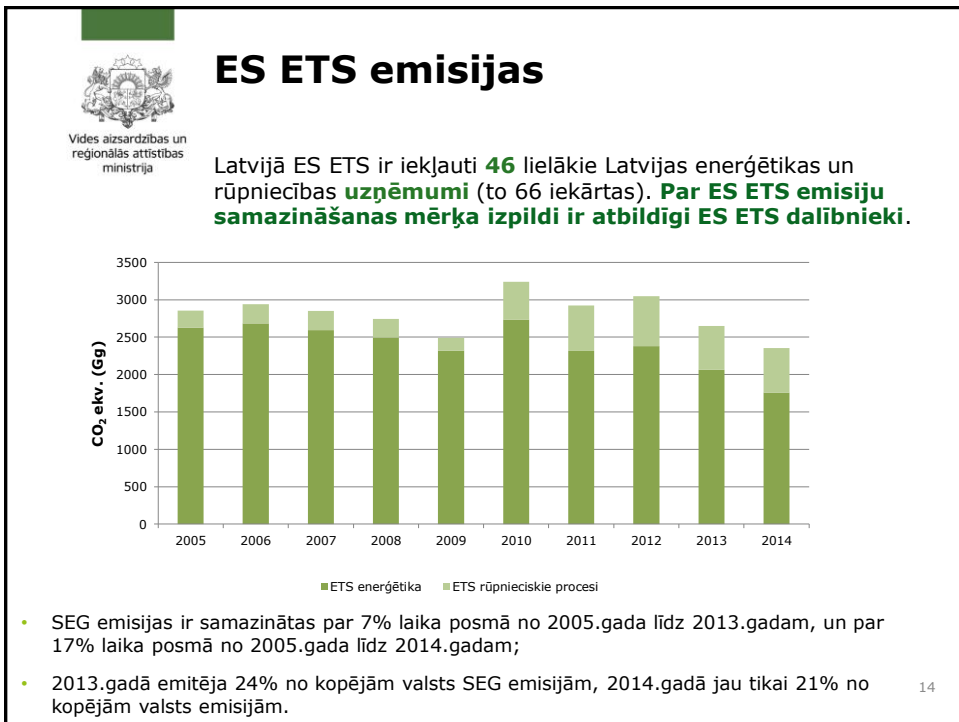
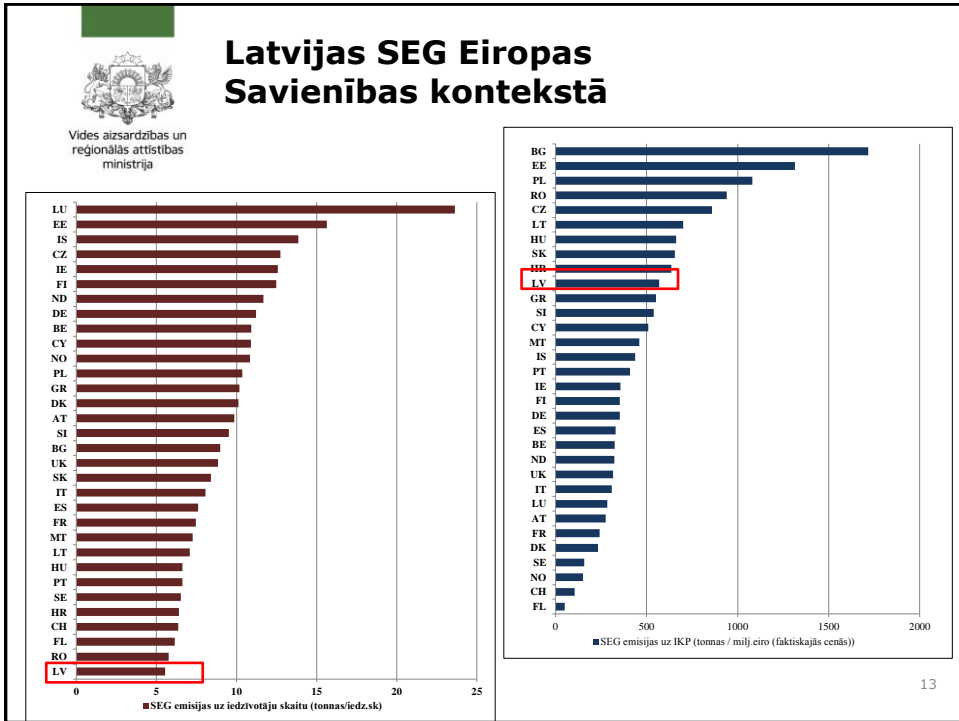

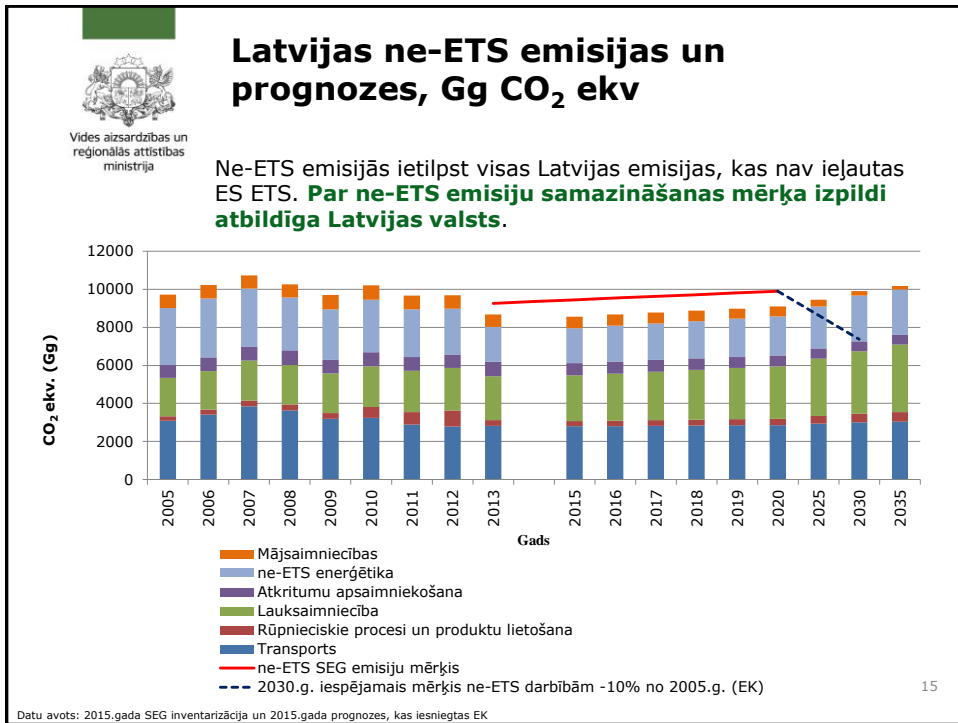
Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Latvijas SEG emisiju dinamika un prognozes, Gg CO₂ ekv

12

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Vides politikas pamatnostādnes 2014-2020. gadam (I)

Vides politikas pamatnostādnes 2014-2020.gadam (MK apstiprinātas 2014.gada 26.martā) noteikti ikgadējie SEG emisiju mērķi, kas pielāgoti 2020.gadam noteiktajām saistībām, kā arī galvenie rīcības virzieni.

1. **SEG samazināšana** un **CO₂ piesaistes nodrošināšana**
2. **Pielāgošanās** klimata pārmaiņām
3. SEG emisiju **uzskaite un prognozēšana**
4. **Pētījumu īstenošana** klimata pārmaiņu, klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās klimata pārmaiņām jomās
5. **Sabiedrības informēšana** un **izglītošana**

17

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Vides politikas pamatnostādnes 2014-2020. gadam (II)

Sagaidāmie rīcīpolitikas sasniegšanas rādītāji

Politikas rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Sasniegšanas rādītāji pa gadiem					
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ierobežotas vai stabilizētas valsts kopējās SEG emisijas	Kopējās SEG emisijas Mt CO ₂ ekv.	12,02	12,06	12,10	12,13	12,15	12,16
Ierobežotas SEG emisijas nozarēs, kas nav iekļautas ETS	Ikgadējās SEG emisijas Mt CO ₂ ekv.	9,44	9,53	9,62	9,72	9,801	9,90
Samazinātas SEG emisijas ETS nozarēs	Kopējās SEG emisijas Mt CO ₂ ekv.*	-	-	-	-	-	2,26
Tautsaimniecības SEG emisiju intensitāte	t CO ₂ ekv./1000 LVL no IKP	-	-	1,30	-	-	1,13
Nodrošināts CO₂ piesaistes mērķis mežsaimniecības sektorā	Mt CO ₂ ekv.**	16,30					

18

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Citi nozīmīgi politikas plānošanas dokumenti klimata politikas kontekstā

- Latvijas **Ilgspējīgas attīstības stratēģijā** līdz 2030.gadam (Saeima, 10.06.2010)
- **Nacionālais attīstības plāns** 2014.-2020.gadam (Saeima, 20.12.2012)
- Latvijas nacionālā **reformu programma ES2020 stratēģijas īstenošanai** (MK, 26.04.2011)
 - **Transporta** attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam (MK, 27.12.2013)
 - Latvijas **Lauku** attīstības programma 2014. – 2020.gadam (MK, 13.02.2015)
 - **Meža un saistīto nozaru** attīstības pamatnostādnes 2015.-2020.gadam (MK, 05.10.2015)
 - **Atkritumu apsaimniekošanas** valsts plāns 2013.-2020.gadam (MK 21.03.2013.)
 - **Enerģētikas** attīstības pamatnostādnes 2015.-2020.gadam (projekts)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Instrumenti SEG emisiju samazināšanas mērķu izpildes veicināšanai

P.S. Sadarbība!!!

20

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Klimata pārmaiņu samazināšanas plāna 2020.gadam (KPSP2020) nepieciešamība

Nodrošināt Latvijai izvirzīto SEG emisijas samazināšanas **mērķu sasniegšanu periodā līdz 2020.gadam** un sekmēt Latvijas **virzību uz oglekļa mazietilpīgu attīstību**, nosakot **konkrētus pasākumus** un nodrošinot to **izpildes uzraudzību** kontekstā ar SEG emisijas samazināšanas mērķiem.

Potenciālie rīcības virzieni:

1. SEG emisiju samazināšana **enerģētikā**;
2. SEG emisiju samazināšana **lauksaimniecībā**;
3. SEG emisiju samazināšana **rūpnieciskajos procesos**;
4. SEG emisiju samazināšana **transportā**;
5. SEG emisiju samazināšana **no atkritumiem**;
6. Inovatīvu SEG emisiju samazinošu **tehnoloģiju attīstīšana un ieviešana**;
7. Sabiedrības **zināšanu un izpratnes uzlabošana**;
8. Sabiedrības **patēriņa ieradumu maiņa**.

21

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Klimata pārmaiņu samazināšanas plāna 2020.gadam (KPSP2020) saturs

Ievads

1. Situācijas raksturojums

- 1.1. KPSP2020 sasaiste ar starptautiskajiem un ES dokumentiem
- 1.2. KPSP2020 sasaiste ar Latvijas attīstības plānošanas dokumentiem
- 1.3. Latvijas SEG emisijas

2. Plāna **mērķis** un **rīcības virzieni**

3. Sagaidāmie rīcībpolitikas sasniegšanas **rādītāji**

4. **Rīcībpolitika un pasākumi** SEG emisiju samazināšanai

5. Nacionālā **sistēma SEG monitoringam** un zinātnisko **pētījumu veicināšana**

6. Plāna īstenošanas **uzraudzība un pārskatīšana**

22

